

2023-05-16

Svk 2023/1390

Ansökan om att få använda intäkter från överbelastning för att finansiera stöd till elintensiva företag

Nödåtgärd

Svenska kraftnät ansöker till Energimarknadsinspektionen (Ei) om att få använda maximalt 2,4 miljarder kronor (mdkr) av intäkter från överbelastning för att finansiera ett elkostnadsstöd till elintensiva företag och därtill nödvändig administration. Villkoren för stödet och vilka företag som omfattas framgår av förordningen (2023:66) om elkostnadsstöd till vissa särskilt drabbade företag (elkostnadsstödsförordningen). Elkostnadsstödet utgår från ett ansökningsförfarande som hanteras av Energimyndigheten. Kostnaden för administration och utbetalning av stödet beräknas maximalt uppgå till 40 mnkr.

Bakgrund till ansökan

Den 20 april 2023 gav regeringen Svenska kraftnät i uppdrag (KN2023/02949) att ansöka hos Ei om att få använda intäkter från överbelastning i transmissionsnätet för el för att finansiera kostnader hänförliga till elstödet till elintensiva företag enligt elkostnadsstödsförordningen, samt kostnader för att betala ut stödet.

Rättsliga förutsättningar

Rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma tillrätta med de höga energipriserna (nödförordningen) klagör när intäkter från överbelastning kan användas till stöd för elslutkunder.

Om de prioriterade mål som anges i artikel 19.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (elmarknadsförordningen) har uppfyllts i tillräcklig grad får intäkter från överbelastning användas som en inkomst som ska beaktas av tillsynsmyndigheterna när dessa godkänner metoderna för beräkning av nättariffer eller fastställande av nättariffer, eller båda. Övriga intäkter från överbelastning ska placeras på ett separat internkonto till dess att de kan användas för de ändamål som avses i artikel 19.2 i elmarknadsförordningen.

Enligt artikel 9.1 i nödförordningen får dock intäkter från överbelastning som härrör från tilldelning av kapacitet mellan elområden användas för att finansiera åtgärder till stöd för elslutkunder i enlighet med artikel 10 i nödförordningen. Som exempel på tillåten åtgärd anges i artikel 10.4 b) i nödförordningen direkta överföringar till elslutkunder, inbegripet proportionerliga sänkningar av nättariffer.

Åtgärder för att finansiera stöd för elslutkunder ska enligt artikel 10.2 i nödförordningen vara klart definierade, transparenta, proportionerliga, icke-diskriminerande och kontrollerbara samt får inte motverka skyldigheten att minska bruttoelförbrukningen enligt artiklarna 3 och 4 i nödförordningen.

Elkostnadsstödsförordningen reglerar hur företag som har drabbats av stora elkostnadsökningar kan ansöka och erhålla statligt stöd. Syftet med stödet är att förbättra vissa särskilt drabbade företags möjligheter att hantera den pågående energikrisen. Stöd får endast lämnas i enlighet med Europeiska kommissionens beslut den 15 februari 2023 i ärende SA.105491.

Av Europeiska kommissionens beslut den 15 februari 2023 i ärende SA.105491 framgår att stödet som utformats i enlighet med elkostnadsstödsförordningen ses som ett godkänt statsstöd enligt regelverket kring statsstöd. Kommissionen anser att stödet är nödvändigt, lämpligt och proportionerligt för att avhjälpa en allvarlig störning i den svenska ekonomin i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget eftersom stödet uppfyller alla relevanta villkor i det tillfälliga krisramverket.

Nödåtgärden påverkar inte Svenska kraftnäts förmåga att uppnå de prioriterade målen

Enligt Svenska kraftnäts tidigare ansökningar (Svk 2022/2568, Svk 2022/3972 och Svk 2023/115) som Ei har beslutat om kommer nödåtgärder med en sammanlagd budget på maximalt 55,6 mdkr inte att påverka Svenska kraftnäts förmåga att uppnå de prioriterade målen. Denna bedömning kvarstår fortfarande. Svenska kraftnät har dock reviderat sin bedömning av nivån på kostnaden för nödåtgärder och anser nu att denna blir något lägre utifrån de nya förutsättningar som nu råder.

Sedan Ei fattade beslut om Svenska kraftnäts tidigare ansökningar har ett förbrukningstak införts avseende elstödet för fysiska personer och det första elstödet har också betalats ut av Försäkringskassan. Därtill har den Europeiska kommissionen beslutat om att hänsyn ska tas till fastprisavtal vid fastställandet av elstödet till näringsidkare och juridiska personer. Baserat på detta beräknas kostnaden för ovanstående nödåtgärder inte överstiga 53,2 mdkr. Den nödåtgärd om 2,4 mdkr som omfattas av denna ansökan beräknas därmed rymmas inom 55,6 mdkr. I det fall som kostnaden inte fullt ut kommer att rymmas inom detta belopp beräknas den överstigande kostnaden kunna täckas av de intäkter från överbelastning på 6,7 mdkr som Svenska kraftnät har erhållit under det första

kvartalet 2023. Svenska kraftnät bedömer därmed att det också går att finansiera denna nödåtgärd utan att det påverkar Svenska kraftnäts förmåga att uppnå de prioriterade målen enligt artikel 19.2 elmarknadsförordningen.

Motiv till att nödåtgärden får finansieras av intäkter från överbelastning

Eftersom nödåtgärden utgör ett godkänt statsstöd bedömer Svenska kraftnät att den är tydligt definierad, transparent, proportionerlig och kontrollerbar. Vidare framför Svenska kraftnät följande.

Nödåtgärden bedöms vara tydligt definierad och transparent, då det i elkostnadsstödsförordningen och på Energimyndighetens hemsida står beskrivet vad som krävs för att ett företag skall vara berättigat till stöd, samt hur aktuell ersättning beräknas.

Nödåtgärden bedöms vara proportionerlig då ersättning endast betalas ut till de elintensiva företag som drabbats av en betydande kostnadsökning och den står i direkt relation till respektive företags faktiska kostnadsökning.

Nödåtgärden syftar till att stötta elintensiva företag. Den bedöms vara icke-diskriminerande eftersom det finns en tydlig definition av begreppet elintensivt företag och rätten till stöd regleras med hjälp av ett antal kriterier som är lika för alla företag som enligt aktuell definition är elintensiva företag. För det fall att nödåtgärden skulle kunna ses som diskriminerade i någon mening, har Kommissionen ansett att den är nödvändig, lämplig och proportionerlig för att avhjälpa en allvarlig störning i den svenska ekonomin. En av Kommissionens uppgifter är att tillse att konkurrensreglerna inom EU följs, bland annat att vissa företag inte får gynnas på andra företags bekostnad med hjälp av statliga medel. Kommissionen har inte haft några synpunkter på utformningen av elkostnadsstödet.

Nödåtgärden bedöms vara kontrollerbar, då elkostnadsstödet baseras på ett ansökningsförfarande, där det sökande företaget måste tillhandahålla underlag som styrker rätten till stöd. Vidare hanteras ansökningar och utbetalning av stödet av en myndighet, Energimyndigheten, vilken tillser att stödet ges på ett korrekt sätt. Det finns även möjlighet att överklaga Energimyndighetens beslut om stöd till domstol.

Nödåtgärden bedöms inte motverka skyldigheten att minska bruttoelförbrukningen genom att ett villkor för att erhålla stöd är att det aktuella företaget har genomfört energieffektiviseringsåtgärder de senaste 3 åren eller har för avsikt att vidta energieffektiviseringsåtgärder under det innevarande året. Med hänsyn till att ersättningen baseras på historisk förbrukning bedöms det inte heller

påverka elkundernas framtida beslut att minska bruttoelförbrukningen genom att berörda företag fortsatt kommer vara exponerade mot elpriset.